

### Pápež hovorí v pastoračnom liste o zneužívaní

Benedikt XVI. sa po niekoľkých týždňoch v liste vyjadril k sexuálnemu zneužívaniu detí. Obsah listu zverejnia dnes.

Už týždne sa veriaci i katolícki kňazi dožadujú verejného vystúpenia pápeža Benedikta XVI. k stovkám prípadov sexuálneho zneužívania detí v 70. a 80 rokoch v niekoľkých európskych krajinách vrátane pápežovho rodného Nemecka. Hoci pozorovatelia hovoria o najväčšej kríze katolíckej cirkvi po druhej svetovej vojne, pápež až doteraz mlčal.

Včera podpísal pastoračný list, ktorý majú zverejniť dnes. Nie je jasné, čo presne bude obsahovať. Podľa Spiegel online chce pápež povedať, ako pedofiliu vykoreniť z cirkvi. „Dúfam, že pastiersky list vám pomôže na ceste pokánia, uzdravenia a obnovy,“ povedal Benedikt XVI. ešte v stredu.

Pastoračný list mal pápež pôvodne zverejniť už v decembri len pre írskych katolíkov, odložil ho po

sérii odhalení o podobných škandáloch v Nemecku, Rakúsku či v Holandsku. Vo februári v prípade Írska hovoril o „nulovej tolerancii“ v prípadoch sexuálneho zneužívania. K prípadom v Nemecku sa osobne doteraz nevyjadril.

On sám bol v tom čase mníchovským arcibiskupom a tvrdil, že o zneužívaní detí nevedel. Nemecké médiá však informovali o kauze pedofilného kňaza, ktorému ešte ako Joseph Ratzinger poskytol vo svojej diecéze azyl, aby sa mohol z pedofílie liečiť. Kňazov vtedajší psychiater Werner Huth teraz deníku New York Times potvrdil, že mu zakázal styk s deťmi, na čo cirkevné kruhy upozorňoval. Napriek tomu kňaza neskôr preložili a dovolili mu pracovať s deťmi. A kňaz sa dopustil ďalšieho zneužívania.

Ďalšie prípady sa objavili v Holandsku, kde mali kňazi v ústave v meste Grave zneužívať slepé deti.

Miriam Zsilleová, SME, 20.3.2010

### Vatikán nech ďakuje liberálom

Na súčasných masových odchodoch ľudí z katolíckej cirkvi v Európe je pozoruhodné jedno: už to nie sú potenciálni agnostici či ateisti, kto uteká. Utekajú zapálení veriaci. Tentoraz sa Vatikán bude zbytočne sťažovať na neblahý vplyv modernej doby či liberálizmu.

A celou pravdou nie je ani to, že ovečky utekajú kvôli zneužívaniu detí. Nie; ľudia z kostolov ani tak nevyháňajú dávno známy fakt, že totiž isté povolania lákajú aj ľudí s istými „sklonmi“. Odchádzajú, lebo niečo je tu, na rozdiel od minulosti, naozaj nové: nie svet je zodpovedný cirkvi, ale naopak, cirkev je zodpovedná svetu.

Zneužívanie bezbranných je tragédia, nie škandál (obvyklý omyl povrchných médií). Ak je tu niečo škandálom, je to postoj inštitúcie, ktorá o sebe tvrdí, že disponuje zjavenými pravdami a že jej úlohou je viesť ľudí

k ich napĺňaniu. Keď pápež v takejto vážnej situácii nemá vôľu (alebo odvahy) ponúknuť veriacim v Írsku, Nemecku, Rakúsku a inde čosi viac, než len slová, nemá ani oprávnenie v mene týchto ľudí komunikovať s večnosťou.

Katolíci vedia, čo je to „účinná ľútosť“: znamená to ponúknuť (spovedníkovi, ale vlastne Bohu) viac, než len slová o ľútosťi za spáchaný hriech. Hlava ich cirkvi sa správa, akoby sa jej účinná ľútosť netýkala. Z tragédie jednotlivcov -páchatel'ov a obetí - tak robí hriech celej cirkvi.

Ak tu je nejaký súvis s modernou liberálnou dobou, tak potom len v tom, že Benedikt jej môže byť vďačný: len vďaka nej je jediným trestom pre Vatikán exodus veriacich. V iných dobách by to mohlo dopadnúť oveľa horšie.

Peter Javůrek, HN, 22.3.2010

### Ratzinger ignoroval výstrahu

Arcidiecéza v Nemecku, ktorú viedol súčasný pápež, sa zhovievavo správala k zvrhlému kňazovi. Televízii CNN to povedal psychiater Werner Huth. Tvrdí, že cirkev vedená vtedy Josefom Ratzingerom sa vykašľala na varovanie pred farárom Petrom Hullermanom. „V roku 1986 ho podmienene odsúdili na 18 mesiacov za obťažovanie maloletých,“ poznamenal Huth. Kňaz vyučoval náboženstvo, do styku s deťmi sa neskôr znovu vrátil. A to napriek tomu, že keď chodil k Huthovi na terapiu, psychiater upozornil Ratzingera, že pacient je neliečiteľný. „Mal problém s alkoholom a sklón obťažovať maloletých zvlášť, keď si vypil,“ uviedol pre noviny Sunday Times. (CAP)

PRAVDA, 22.3.2010

### Obvinili kolegov pápežovho brata

Rakúsko zažíva veľký škandál sexuálneho zneužívania detí kňazmi. Do kauzy je zapletená aj bývalá diecéza pápežovho brata Georga Ratzingera. Úrady podozrievajú zo zneužívania šiestich zamestnancov školy v 70. a 80. rokoch. K sexuálnemu zneužívaniu sa prihlásilo sedem obetí. Škandál v katolíckej diecéze narástol aj po tom, ako sa pápežov brat priznal k fackovaniu členov chlapčenského speváckeho zboru, ktorý je so školou spojený. (tasr), HN, 23.3.2010

### Pápež Benedikt XVI. podpísal očakávaný pastoračný list

Pápež Benedikt XVI. podpísal očakávaný pastoračný list, určený katolíkom v Írsku v súvislosti so škandálom sexuálneho zneužívania detí kňazmi. Zverejnia ho zajtra. Mal by obsahovať konkrétne opatrenia riešenia prípadov pedofílie v rámci cirkvi. Rádio Slovensko, 19.3.2010

## Pastoračný list Írsku

Vatikán uverejnil pastoračný list pápeža Benedikta XVI. Hlava katolíckej cirkvi ho adresovala írskym veriacim. Svätá stolica týmto dokumentom reaguje na rozsiahle pedofilné škandály cirkevných hodnostárov. Pápež sa v liste ospravedlnil najmä obetiam zneužívania. Ako však potrestá vinníkov, neuvádza.

Redaktor: „Som zdesený a podvedený, pretože viem, že veľa z vás prežilo a počulo o týchto zločineckých hriechoch a riešení, ktoré ponúkla írška cirkev. Aj tieto slová sú napísané v pastoračnom liste, ktorý pápež Benedikt XVI. adresoval írskym veriacim. V texte sa opakujú slová ľútosti i pobúrenia. V liste sa však nepíše, aký podiel viny nesie na sexuálnych škandáloch z radov cirkvi Vatikán a ani to, aký čaká vinníkov trest. Svätá stolica napriek tomu dokumentom predznamenáva ďalšie kroky. Pápež nariadil všetky škandály vyšetrit.“

Federico Lombardi, hovorca Vatikánu: „Tento list je veľmi dôležitým dokumentom, pre pápeža obzvlášť osobný. Tie silné slová si musíme pozorne prečítať.“

Redaktor: „Vatikán činy ostro odsúdil. Verejnosť však stále nepovažuje jeho krok za dostatočný.“

Obyvatelia Ríma: „Podľa mňa sa nič nezmení. Je to iba deklarácia.“

Obyvatelia Ríma: „Cirkev by sa mala otvoriť, povedať pravdu a všetko uviesť na správnu mieru.“

Redaktor: „Vatikán predostrel plány na vyšetrenie kontroverzných prípadov. Írske diecézy a cirkevné rady údajne môžu čoskoro očakávať takzvanú apoštolskú návštevu. Inšpektori budú hovoriť s podozrivými a potom posúdia, či cirkev pristúpi k disciplinárnym postihom. Vlna obvinení z pedofílie v radoch cirkvi sa zdvihla najmä v uplynulých dvoch mesiacoch. Objavili sa stovky prípadov v Nemecku, Rakúsku, Holandsku či vo Švajčiarsku. No azda najviac zarezonovali v Írsku. Tamojšia vláda vyšetruje sexuálne škandály až trikrát. Prvýkrát sa o nich začalo hovoriť v roku 1996, keď prehovorili stovky obetí. Írsky premiér Bertie Ahern sa vtedy obetiam verejne ospravedlnil. Veľa podozrivých sa dodnes pred súd nedostalo pre nedostatok dôkazov.

Peter Habara, TA3, 20.3.2010

## Pápežova sústrasť Írom nestačí

Obete pedofilných kňazov žiadajú väčšie zmeny, o ktorých zatiaľ Vatikán nehovorí

Vatikán odsúdil správanie írskych duchovných. Zmienka o vlastných pochybeniach či výzva na rázne zmeny sa však do listu ve

Veľa ste si odtrpeli a je mi to skutočne ľúto, napísal pápež Benedikt XVI. v pastoračnom liste írskym katolíkom v súvislosti so sexuálnym zneužívaním detí zo strany kňazov.

List, ktorý veriacim prečítali pri včerajších bohoslužbách, však málokoho uspokojil aj napriek tomu, že ide o prvú podobnú reakciu Vatikánu na zneužívanie detí.

### Obete pápežovi neveria

„Od tohto listu som si nesľubovala veľa, ale aj tak je pre mňa sklamaním,“ povedala pre Daily Telegraph Marie Collinsová, jedna z mnohých obetí zneužívania. Kňaz ju sexuálne obťažoval v roku 1960, mala vtedy 13 rokov. Pápežovi vyčíta najmä to, že nepriznal podiel Vatikánu na utajovaní škandálu. „Nespomína fakt, že je to celosvetový problém cirkvi. Obete boli nielen ignorované, ale aj zastrášané, aby mlčali,“ povedala.

Collinsová strávila posledné roky bojom za očistenie katolíckej cirkvi. Hovorí, že je síce veriaca, ale škandál jej vierou výrazne otriasol. Tento problém v liste pripustil aj pápež. „Viem, že pre mnohých z vás bude ťažké otvoriť brány cirkvi po tom všetkom, čo ste si prežili,“ napísal a vyzval všetkých páchatel'ov, aby sa priznali.

O prípadoch zneužívania často mlčali aj obete, čo je podľa odborníkov dôsledkom toho, že kňaz je v sil-

ne veriacom Írsku považovaný za súčasť rodiny. A rodina nechce, aby sa prehrešky jej členov prepierali na verejnosti. Vlastnú skúsenosť s obťažovaním v detstve má pritom údajne až 15-tisíc Írov, ktorí navštevovali cirkevné školy.

Írsku verejnosť však viac ako fakt, že sa podobné prípady diali, šokovalo zistenie, že o prípadoch vedela cirkev aj vláda, ale desaťročia ich utajovali. Minulý týždeň sa za to ospravedlnila hlava katolíckej cirkvi v Írsku kardinál Sean Brady.

Tým sa však jeho pokánie skončilo. Z funkcie neodchádza aj napriek tomu, že vedel o konkrétnych prípadoch a obete zneužívania dokonca prinútil zložiť sľub mlčanlivosti. O jeho odchode v pastoračnom liste nepísal ani pápež.

Kritici Vatikánu vyčítajú, že nehovorí o zásadných zmenách. „Stále nechápu, že nejde o ojedinelé prípady, ale o celkový štrukturálny problém,“ povedal podľa Reuters Christian Walner z organizácie We are church (My sme cirkev), ktorá žiada väčšiu otvorenosť cirkvi a zapojenosť veriacich do jej fungovania.

### Nejde len o írsky problém

Podobné sexuálne škandály sa objavili aj v iných krajinách. Viacerí preto Vatikánu vyčítajú, že sa v pastoračnom liste venuje len Írsku. „Stovky možno tisíce predátorov sú stále v cirkvi. A ten, kto ich môže odstrániť, to neurobí,“ uviedla podľa Reuters Barbara Dorrisová, riaditeľka organizácie pomáhajúcej americkým obetiam zneužívania.

Matúš Krčmárík  
SME, 22.3.2010

## Ďalšie obvinenia v Nemecku

Prípad sexuálneho zneužívania detí v nemeckej katolíckej cirkvi pokračuje. Najnovšie obvinili šesť duchovných z Rezna. Svoje skutky vraj páchali na chlapcov v známom speváckom zbere. Ide o štyroch kňazov a dve rádové sestry. Bývalí členovia zboru ich obvinili zo sexuálneho zneužívania a telesných trestov. Ďalšie podozrenia sú voči dvom

dnes už nebohým kňazom. Spomínaný chrámový zbor v minulosti viedol brat súčasného pápeža Georg Ratzinger. Jeho prípadný podiel na zneužívaní sa zatiaľ nepreukázal. Jeden z bývalých členov zboru ho však charakterizoval ako extrémneho cholerika. Georg Ratzinger pripustil, že občas dal niektorému zboristovi zaucho. Markiza, 22.3.2010

## Názor Povest' Vatikánu spasí len otvorenosť

Ťažko povedať, či spisovateľ Dan Brown zatiaľ len študuje novinové správy/alebo už podpísal zmluvu s vydavateľom. Isté však je, že ani tá najlepšia predstavivosť by si nedovolila načrtnúť také konšpirácie a príbehy, aké v posledných dňoch priniesol sám život. Škandály so sexuálnym zneužívaním detí v katolíckej cirkvi s nevídanou zápletkou - indíciami smerujúcimi k pápežovi.

Správy z Írska vyvolali víchricu, pod ktorou ako domino padá povest'

cirkvi od krajiny ku krajine. Svedkovia a obeť od Dublinu po Viedeň prehovorili jasne. Deti, zväčša chlapci, boli vo veľkom a na takmer dennej báze sexuálne zneužívané v cirkevných internátnych školách a kláštoroch.

Zásadnou pointou, ktorá dáva škanďálu nové, takmer neprekonateľné rozmery, je úloha pápeža Benedikta XVI. (a arcibiskupa Ratzingera). Podľa zistení nemeckých novín mal byť pápež pred 30 rokmi zodpovedný za to, že diecéza v Mníchove, v ktorej pôsobil ako arci-

biskup, umožnila dlhodobé pôsobenie kňazovi pedofilovi. Navyše neskôr, ako tvrdí rakúsky kňaz Fischer, mal vydať dekrét, podlák ktorého sa mali podobné príbehy systematicky utulávať.

Ak sa tieto podozrenia ukážu ako pravdivé, aktívni by nemali byť len spisovatelia, ale aj polícia a prokuratúra. Hranica medzi ochranou cirkevnej reputácie a trestným činom spolupáchateľstva je v takom prípade je až príliš tenká. Prečo pápež nevystúpil a jasne sa od obvinení nedištancoval?

Zabudnúť na „indície“, prizmúriť obe oči a pripustiť, že pápež o ničom nevedel, je náramne ťažké. No keby aj... Stále nie sú „kóšer“ mnohé postoje verejnosti a reakcie Vatikánu. Len na ilustráciu - predstavme si, že podobné sexuálne škandály by mal na krku minister, prezident či politická strana.

Demonštrácie za odstúpenie by boli asi na dennom poriadku. A vo verejnej sfére by si dotyční neškrtli (aspoň nie v kultúrnych štátoch ako Holandsko či Švajčiarsko). Námetka, že ide o súkromnú či dokonca posvätnú záležitosť, teda neobstojí. Cirkev je vo viacerých štátoch financovaná z daní. A k zneužívaniam dochádzalo najmä vo vzdelávacích inštitúciách. Práve školstvo je jednou z kľúčových oblastí moderného štátu.

Základnú otázku, prečo práve cirkev postihujú takéto škandály, si opakovane kladie celý svet. Český historik Šebek veľmi správne poznamenal, že sexuálne zneužívanie „nie je výsadou“ katolíckej cirkvi.

Avšak doteraz typické pre cirkev bolo prostredie, v ktorom pedofilné správanie sa nebolo dostatočne trestané. Ako vypovedá viacero svedkov, najhoršie, čo mohlo odhaleného kňaza postihnúť, bolo preloženie na inú faru. Jednoducho hrozba trestu bola v podobnej atmosfére často taká úbohá (ak vôbec nejaká), že neodradzovala od pedofilného konania.

Práve tu sa otvára skvelý priestor pre pápeža a Vatikán ukázať účinnú ľútosť. Vedenie katolíckej cirkvi musí ostro odsúdiť doterajšiu prax zametania špiny pod koberec. A to je možné len otvorením sa verejnej diskusii, a tým čiastočne aj kontrole (ak sa nerátajú zázraky). Inak budú pokusy o očistenie povesti nedôveryhodné.

„Hrozba trestu bola často taká úbohá, že neodradzovala od pedofilného konania.“

**Pavol Baboš**

**PRAVDA, 20.3.2010**

## Pápež sa kajal za pedofilov, obeť sklamal

Benediktovi XVI. sa nepodarilo slovami vyliečiť staré rany zneuctených ľudí. Obeť sexuálneho zneužívania v Írsku označili pápežov pastoračný list za neuspokojivý. Tvrdia, že jeho postoj k zvrhlíkovi v kňazskom rúchu má vážne nedostatky.

„Hlboké sklamanie, to je môj prvý dojem. Neprišiel zodpovednosť Vatikánu a vysokopostavených írskych klerikov, že chránili previnilcov. List neobsahuje ani novú víziu pre cirkev,“ povedala Maeve Lewisová, ktorá riadi organizáciu One in Four, zastupujúcu obeť. Tie sa od Benedikta XVI. nedočkali ani výzvy na odstúpenie hlavy írskej katolíckej cirkvi Seana Bradyho, ako to požadujú. Brady po zverejnení listu nenaznačil, že by plánoval rezignovať, iba stručne vyhlásil, že víta jeho obsah.

Hovorca Vatikánu upozornil, že list mal pastoračný obsah, preto nikto nemohol očakávať disciplinárne kroky. „To je dôvod, prečo neobsahuje žiadne postihy,“ podotkol Federico Lombardi, podľa ktorého akékoľvek prípadné opatrenia súvisiace s odstúpením príjmu príslušné vatikánske úrady.

Pápež v liste nešetril výrazmi, ako sú ľútosť, zármutok a súcit s obeťami. „Hrozne ste trpeli a mne je to skutočne ľúto. Viem, že nič nemôže odčiniť to, čo ste prežili. Vaša dôvera bola zrazená, vaša dôstojnosť bola zneuctená. Mnohí zistili, že keď mali dosť odvahy prehovoriť, nikto vás nevypočul. Tí, čo ste boli zneužívaní v internátnych zariadeniach, museli ste mať pocit, že z utrpenia neexistuje únik,“ napísal Benedikt XVI.

List adresoval veriacim v Írsku. „Pápež zvolí náležitý spôsob vyjadrenia sa k situácii v Nemecku, odkiaľ pochádza, ak to uzná za vhodné,“ uviedol Lombardi. V Benediktovej rodnej krajine sa podobne ako v Írsku objavili staré prípady zneužívania maloletých.

Pápež oznámil apoštolskú návštevu v niektorých diecézach, seminároch a cirkevných rádoch v Írsku. Fakticky to znamená, že inšpektori budú hovoriť s katolíckymi predstaviteľmi o problémoch a následne navrhnu zmeny a prípadne rozhodnú o disciplinárnych opatreniach.

čap, Reuters, ČTK  
RAVDA, 22.3.2010

## Obamova reforma prešla. Oponenti hrozia vylúčením z cirkvi

Washington - Americkí demokrati na čele s prezidentom Barackom Obamom včera oslavovali prijatie kľúčovej reformy zdravotníctva. Radosť neskrývala ani Nancy Pelosiová (na snímke), šéfka Snemovne reprezentantov. Menej nadšení boli odporcovia potratov, keďže reforma umožňuje ich čiastočné financovanie z federálnych peňazí. Demonstranti vo Vatikáne včera žiadali o exkomunikáciu Pelosiovej z katolíckej cirkvi.

**HN, 23.3.2010**

## Etika či náboženstvo?

Nebolo to tak dávno čo bývalý režim zakazoval náboženstvo na školách. Žiaci tak povinne navštevovali občiansku výuku. Dnes už na výber majú. Veriace Slovensko sa však stretáva s novým trendom. Čoraz viac rodičov prednostňuje etiku.

Redaktorka: „Stále viac detí mení v školách bibliu za učebnice z etickej výchovy. Tento nový trend sa potvrdil aj pri poslednom zápise bratislavských školákov.“

Antonín Polák, riaditeľ ZŠ Dudová, Bratislava: „Na našej škole je

to tak, že počet detí zapísaný bol 51, z toho 30 je na etickej výchove a 20 na náboženstve.“

Redaktorka: „Etika však zatiaľ nevyhráva na celom Slovensku. Mimo Bratislavu ostávajú rodičia verní školskej náboženskej výchove. Čím viac na východ, tým je to výraznejšie.“

Dana Španková, hovorkyňa ministerstva školstva SR: „Najmarkantnejšie rozdiely v percentuálnom zastúpení výberu náboženstva v porovnaní s etickou výchovou sú badať v prešovskom kraji.“

Vladimír Jurek, redaktor: „Zastúpenie veriacich ľudí na východe Slovenska je najmä na dedinách. Dôkazom je aj táto základná škola v Drieňovej. Chceme sa spýtať či chodíte všetci na náboženstvo?“

Anketa: „Áno.“

Vladimír Jurek, redaktor: „A chodí niekto na etiku?“

Anketa: „Iba?“

Darina Plevová, zástupkyňa riaditeľky školy: „Väčšina detí chodí na náboženskú výchovu. Máme tu náboženstva gréckokatolícke, prevláda rímskokatolícke v takom malilinkom množstve aj evanjelické.“

Vladimír Jurek, redaktor TV JOJ: „Tí čo chodia na etiku prečo chodia na etiku podľa teba?“

Anketa: „Lebo neveria v Boha.“

Vladimír Jurek, redaktor: „A veľa ich je?“

Anketa: „Málo.“

Anketa: „Trebárs 10 chodia na etiku.“

Redaktorka: „Psychológovia navyše upozorňujú, že víťazstvo etiky ani v Bratislave neznamená automatické vyprázdňovanie kostolov“

Erika Bohdanová, klinická psychologička: „Ak chcú, aby sa u dieťaťa nejako rozvíjal vzťah k náboženstvu, tak ho môžu zobrať do kostola, môžu mať rôzne mimoškolské aktivity, ale tá etika je predsa len skôr otázkou v tej škole. Takže možno je to z takého praktického hľadiska.“

Redaktorka: „Záujem o tieto predmety sa však vo všetkých slovenských krajoch v jednom bode stretáva. V tretej triede náboženstvo poráža etiku aj v Bratislave, v hre je totiž prvé sväté prijímanie.“

Mária Hláčiková, ZŠ Medzilaborcká, Bratislava: „Teda je tam prijatie sviatosti a tým pádom tam aj ten záujem by som povedala pomerne veľký.“ **Dana Strculová, JOJ, 20.3.2010**

## Vzdelávací program pre materské školy

Konferencia biskupov Slovenska schválila rámcový vzdelávací program pre materské školy. Podľa neho môžu rodičia požiadať o výučbu náboženskej výchovy. Katolícka cirkev žiada, aby si pedagógovia v tomto prípade doplnili náboženské vzdelanie. Konferencia biskupov Slovenska schválila rámcový vzdelávací program pre materské školy. Podľa neho môžu rodičia požiadať o výučbu náboženskej výchovy. Katolícka cirkev žiada, aby si pedagógovia v tomto prípade doplnili náboženské vzdelanie.

Redaktorka: „Podľa Konferencie biskupov Slovenska si vyučovanie katolíckeho náboženstva v štátnych, materských a špeciálnych školách vyžiadali samotní riaditelia a rodičia detí v predškolskom veku. Pedagógovia by sa na výučbu mali podľa biskupov pripraviť.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup, metropolita: „Ten ktorý má kvalifikáciu na vyšších stupňoch, aby vyučoval teda na základnej škole napríklad náboženskú výchovu doplní si požadované pedagogické kvalifikácie na to, aby mohol vyučovať v materskej škole.“

Redaktorka: „Náboženskú výchovu môžu v štátnych materských

školách podľa zákona učiť len v populárnejších hodinách. Viaceré materské školy preto majú problém náboženskú výchovu zabezpečiť personálne, aj časovo.“

Jana Kasperová, riaditeľka MŠ Lazovná v Banskej Bystrici: „Rodičia, ktorí majú záujem viesť týmto smerom svoje deti by si mali deti dať do materskej školy ktorá toto náboženstvo vyučuje. My trebárs tu nemáme priestory.“

Viera Rimóciová, riaditeľka MŠ Profesora Sáru v Banskej Bystrici: „Uvažovali by sme iba v tom prípade, môžem povedať, ak teda to bude krúžková činnosť a cez katechéty.“

Redaktorka: „Vyučovať náboženstvo na žiadosť rodičov je v materských štátnych školách podľa zákona možné už od roku 2008.“

Dana Španková, hovorkyňa Ministerstva školstva SR: „Príslušná materská škola ktorá bude uskutočňovať náboženskú výchovu si ju začlení do svojho školského vzdelávacieho programu.“

Redaktorka: „Začlenenie náboženskej výchovy do osnov si vyžaduje aj vypracovanie špeciálnych učebných plánov.

**Martina Kvačkajová**  
STV 1, 19.3.2010

## Posledná večera na obrazoch postupne bohatla

Biblická posledná večera Ježiša Krista a jeho učeníkov bola v podaní maliarov posledného tisícročia čím ďalej bohatšia a úmerne k tomu sa zväčšovali aj taniere, ktoré mali stolovníci pred sebou. Upozornili na to odborníci, ktorí analyzovali 52 slávnych posledných večeri namalovaných od roku 1000. Podľa nich v pomere k hla-

vám stolovníkov sa taniere zväčšili počas tisíc rokov o 65,6 percenta, porcie na tanieroch o 69,2 percenta a kusy chleba o 23,1 percenta. Ak išlo rozoznať, čo maliari Kristovi a apoštolom „servírovali“, bola to v 18 percentách prípadov ryba, v 14 percentách jahňacina a v siedmich percentách bravčové. (ČTK)

**PRAVDA, 24.3.2010**

## Aby sa ľudstvo dočkalo novej jari života

Konferencia biskupov Španielska prišla tohto roku s novou kampanou zameranou proti umelému ukončeniu tehotenstva. Na plagáte je zobrazený novorodenec ležiaci na spojených rukách muža a ženy a nápis: „Je to môj život! . . . Je v твоjich rukách. „Plagát má pripomenúť, že dieťa potrebuje otca aj matku. Španielski biskupi navyše pripravili aj internetovú stránku na pomoc budúcim rodičom, aby im zopakovali, že každé počaté dieťa má právo na život. Tým sa pripájajú k Európskemu dňu počatého dieťaťa, ktorý katolícka cirkev slávi 25. marca. Plagáty už aktivisti v Španielsku vylepili na 1300 reklamných tabuliach v 37 mestách a kampaň trvá od 15. do 30. marca. V tejto spojitosti sa v Bruseli 28. marca uskutoční Pochod za život. Bude patriť medzi tie podujatia, ktorými sa Belgičania - kladným či záporným - postojom vyjadria k 20. výročiu schválenia zákona o interrupciách. Aj tvoj príbeh sa začal počatím. Pod týmto mottom sa uskutoční v tomto roku Deň počatého dieťaťa aj na Slovensku.

Nádej, aby sa ľudstvo dočkalo novej jari života, keď sa bude rešpektovať život od počatia až po prirodzený zánik, vyjadril už zosnulý pápež Ján Pavol II. po modlitbe Anjel Pána na sviatok Zvestovania Pána v roku 2001. Vtedy sa na európskom území prvýkrát slávil Európsky deň počatého dieťaťa - 25. marca. Jednou z foriem podpory je nosenie bielej stužky na odev.

**JÁN FELIX, Šport, 24.3.2010**

## Kňaz sa ponúkal

Biskupstvo v nemeckom Essene rieši prípad kňaza Volkera Z. (42) z Halveru, ktorý sa objavil na snímkach na homosexuálnom webovom fóre gayromeo.com a pod prezývkou indridason sa pripojil k mužom, ktorí na stránke vyhládávajú sex s inými mužmi. V profile opisuje svoje obľúbené sexuálne praktiky a túžbu po zbičovaní. (tasr)

**Plus jeden deň, 24.3.2010**

## Radikáli sa miešajú s väčšinou

Prieskum medzi aktivistami mimo hlavného prúdu ukázal, že sa upokojili. Namiesto násilia chodia napríklad voliť.

Politickí radikáli už nie sú natoľko radikálni a spoločnosť ich preto čoraz viac akceptuje. Na základe stovky rozhovorov s mladými slovenskými aktivistami do 30 rokov a tisícami odpovedí to konštatovali výskumníci v rámci výskumu British Council, škótskej univerzity St. Andrews a bratislavského Centra pre výskum etnicity a kultúry.

Skúmali šesť skupín mladých, politicky aktívnych ľudí - náboženských a etnických radikálov, krajnú pravicu a ľavicu, environmentalistov, ochrancov občianskych práv a zástupcov gayov a lesbičiek. Označenie radikál pritom výskumníci používajú na označenie politicky mobilizovaných ľudí s názormi mimo hlavného prúdu.

Výskumníci hovorili s ľuďmi z ľavicového hnutia Antifa, kresťanskými organizáciami vrátane tajomného Opus Dei, s etnickými Rómami či Kurdmi, Frontom za oslobodenie Zeme a hnutiami za práva homosexuálov či feministiek. „Najďalej

napravo sme sa dostali po ľuďoch identifikovaných s nacionalistickými či národnárskymi stranami,“ hovorí Michal Vašečka z Centra pre výskum etnicity a kultúry. Neprenikli teda napríklad k hnutiu skinheads ani k Slovenskej pospolitosti. Oslovené skupiny podľa Vašečku už majú tolerantnejšie spôsoby, ako mali radikáli v minulosti, zväčša v zahraničí. „Neprejavujú sa natoľko nelegálnymi spôsobmi, ako boli kedysi polo-terroristické aktivity.“

Najviac tolerantní sú, podobne ako v Česku, aktivisti za práva homosexuálov. Najmenej zasa nacionalisti, ale aj etnicky motivovaní aktivisti. Nezdrahajú sa použiť aj fyzickú silu. Proti násiliu sú najmä zástancovia práv zvierat a náboženskí aktivisti.

„Slovenským špecifikom a rozdielom oproti Česku je množstvo náboženských skupín, ktoré pokryli aj ľudia so silným etnickým zameraním. Sú to radikálne skupiny patriace napríklad ku katolíckej cirkvi. Medzi nimi sú skupiny mimoriadne netolerantné až extrémistické, ale aj veľmi otvorené,“ povedal Vašečka.

**Martina Kováčová, SME, 24.3.2010**

## Je to Žid a uhne, cirkev vymýva mozgy

Predseda českej ODS Mirek Topolánek (53) sa opäť škandalózne predviedol. V Česku odštartovala predvolebná kampaň.

No šéf občianskych demokratov si namiesto získavania hlasov robí nepriateľov ako na bežiacom páse.

Mirek Topolánek pourážal homosexuálov a slovné zaútočil na židovský pôvod súčasného premiéra Jana Fischera.

„Keď ide do tuhého, tak Gustáv Slamečka (český minister dopravy slovenskej národnosti, poznámka redakcie) uhne. A Fischer? Ten je Žid, nie je gay, ale uhne ešte skôr.“

Súvisí to s jeho charakterom, povedal počas neformálneho rozhovoru na pôde magazínu LUI.

Predseda ODS sa zúčastnil na foteň pre časopis, ktorý je zameraný na homosexuálnych čitateľov. Nevynechal ani svojho najväčšieho politickéh

ho rivala Jiřího Paroubka. „Kto je ten obyčajný Čech podľa ČSSD? Kapusta - knedľa - mäso, všetkých pozatvárat a nakopať do za. . u,“ povedal Topolánek, ktorý sa zvláštne vyjadril aj na adresu cirkvi.

„Je to balamutenie mozgov,“ vyjadril sa bývalý premiér. No následne na zverejnenie neformálneho rozhovoru reagoval mimoriadne podráždene.

Prepis bol podľa jeho slov nepresný a odpovede účelovo poprehadzované.

Preto sa na oficiálnej stránke jeho ODS už včera objavilo verejné vyhlásenie.

„Ospravedlňujem sa.“

Gayom, cirkvi a veriacim a, samozrejme, aj Židom, priznal Topolánek. Nikomu vraj nechcel ublížiť a sám má pocit, že išlo o cieľené poškodzovanie jeho vlastnej osoby. (tjk)

**Plus jeden deň, 22.3.2010**

## Vláda rozhodla o finančnej pomoci pre poskytovateľov sociálnych služieb

Vláda rozhodla aj o finančnej pomoci pre poskytovateľov sociálnych služieb. Niektorým z nich totiž údajne hrozil zánik, keďže im samosprávy znížili dotácie pre nedostatok prostriedkov. Kabinet na ich pomoc vyčlenil takmer 14 miliónov eur. Rastislav Iljev zistil, že mestá toto riešenie považujú len za dočasné, ako vyhlásili v reakcii na prísľub finančnej pomoci od premiéra Roberta Fica: „To je problém, ktorý sme riešili na poslednom stretnutí so samosprávnymi krajinami, lebo chceme, aby tieto neverejné zariadenia fungovali a niekto sa nevyhovárал, že nemôže existovať kvôli tomu, aké problémy sú dnes vo finančnom systéme tak ako na Slovensku, tak aj v celej Európe.“

Redaktor: „Financie dostanú zariadenia založené po 1. júli 2002. Podpredseda ZMOS-u Jozef Turčány považuje toto riešenie za dočasné.“

Jozef Turčány, podpredseda

ZMOS: „Táto suma vychádza z požiadaviek miest a obcí, ale považujeme stále tento spôsob riešenia sociálnych služieb za dočasný, do roku 2010 a máme za to, že otázky sociálnych služieb je potrebné riešiť zákonom o sociálnych službách systémovo tak, aby bolo jasné a jednoznačne stanovené pôsobnosti pre mestá, obce a vyššie územné celky.“

Redaktor: „S doterajším spôsobom financovania sociálnych služieb má problémy aj cirkev. Konferencia biskupov Slovenska pred týždňom upozornila, že cirkevným charitatívnym zariadeniam hrozí zánik, ak ich fungovanie vláda nepodporí. Po dnešnom rozhodnutí vlády reagoval hovorca Konferencie biskupov Jozef Kováčik takto: „Oceňujeme tento prvý krok, ale zároveň si uvedomujeme, že nejde o systémové riešenie. Systémové sa môžu tieto veci vyriešiť iba zákonom.“

Rádio Slovensko, 24.3.2010

## Írsky biskup odstúpil

Za sexuálne zneužívanie detí katolíckymi kňazmi kajúcne odstúpil prvý írsky biskup John Magee (73). Do rúk pápeža Benedikta XVI.

podal demisiu. Zároveň hlboko poľutoval tých, ktorých kňazi zneužívali.

Magee je v cirkvi známym kňazom. Bol totiž tajomníkom troch bývalých pápežov - Pavla VI., Jána Pavla I. a Jána Pavla II. Odstúpil preto, že na seba zobral vinu za zneužívanie detí dvomi kňazmi v meste Cloyne. V tom čase totiž mesto spadalo práve pod jeho biskupstvo. Škandál so zneužívaním detí, ku ktorému dochádzalo v Írsku desiatky rokov, výrazne zatriasol dôverou v rímskokatolícku cirkev. (pol, čtk), Nový Čas, 25.3.2010

## Obľuba pápeža prudko klesla

Berlín - Popularita pápeža Benedikta XVI. v jeho rodnej krajine kvôli škandalom v súvislosti so sexuálnym zneužívaním detí na katolíckych školách prudko klesla. Podľa prieskumu týždenníka Stern hlavne katolíckej cirkvi dôveruje pätina jeho krajanov, pričom jeho popularita sa prepadla takmer o polovicu. Podobne je to aj s dôverou nemeckých katolíkov, u ktorých pápežova obľuba klesla taktiež o polovicu a v súčasnosti

ho považujú za dôveryhodného len štyria z desiatich veriacich. Nemeckom v poslednom čase otriasla séria škandalov zneužívania detí zamestnancami katolíckych inštitúcií. Doteraz sa prihlásilo viac ako 250 obetí. Škandály prepukli aj v ostatných európskych krajinách, ako Rakúsko, Švajčiarsko, Holandsko a Írsko. Katolíci obviňujú cirkev z toho, že prípady dostatočne nevyšetrila.

(tasr)

HN, 25.3.2010

## UKRADLI ĎALŠIE TELÁ

Rabovanie na cintorínoch a ukrývanie tiel je dnes na Cypre populárne

UŽ sa z toho stáva šialená tradícia. Z cintorínov v gréckej časti ostrova Cyprus miznú telá.

Najskôr ukradli prezidenta, teraz zmizli ostatky dvoch arcibiskupov.

Morbídna zábava. Len pred dvoma týždňami opätovne pochovali na Afroditinom ostrove prezidenta krajiny Tassosa Papadopulosa.

Jeho telo ukradli 11. decembra 2009 a rovnaký osud postihol aj čelných predstaviteľov cyperskej pravoslávnej cirkvi.

### História sa zopakovala

„Keď prišli na miesto činu príslušníci policajného zboru, raky s pozostatkami Sofroniosa III. a Kyrillosa II. neboli v hrobch, „ informoval cyperské médiá hovorca miestnej polície.

Krádež tiel sa odohrala v centre Nikózie. Zloději odcudzili aj mramorovú dosku z blízkeho hrobu arcibiskupa Kyrillosa III.

Jeho ostatky však zostali na mieste.

Udalosť tak veľmi skoro pripomenula nepríjemnosti z 11. decembra 2009, keď zmizlo telo cyperského prezidenta Tassosa Papadopulosa. Vtedy bez ťažkej techniky odsunuli 250-kilogramový náhrobný kameň a ukradli zabalzamané telo hlavy štátu. V tomto prípade už polícia zadržala troch podozrivých. (ijk)

Plus jeden deň, 22.3.2010

## Cirkev v Grécku musí platiť dane

Úsporný balíček gréckej vlády sa týka aj vplyvnej ortodoxnej cirkvi. Podľa zákona, ktorý včera schválil parlament, musí aj duchovenstvo v budúcnosti platiť dane. Ak cirkev zdedí nehnuteľnosť, bude musieť 20 percent z jej hodnoty odvieť štátu. Okrem toho budú musieť diecézy a kláštory predkladať na kontrolu evidencie účtov, ktoré doteraz nik nekontroloval. Cirkev sa búri. SITA, PRAVDA, 25.3.2010

## Pápež odvolal biskupa

Škandál so sexuálnym zneužívaním v Írsku pripravil o post biskupa, ktorý bol osobným tajomníkom troch pápežov.

John Magee (73) požiadal pápeža Benedikta XVI. o prepustenie z úradu biskupa v írskej diecéze Cloyne už v marci 2009. Urobil tak po kritike, že nepodnikol takmer žiadne opatrenia v prípade dvoch pedofilných kňazov v jeho diecéze. Vatikán včera jeho rezignáciu prijal podľa článku 401 paragrafu 2, ktorý sa zaoberá odstúpením zo závažných dôvodov.

Magee, ktorý bol osobným tajomníkom pápežov Pavla VI, Jána Pavla I. a Jána Pavla II., je spojený s rozsiahlym sexuálnym zneužívaním detí v Írsku, ktorý tamojšia cirkev kryla.

Podľa správy, čo zverejnili minulý rok po troch rokoch vyšetrovania, zneužívali írski duchovní deti celé desaťročia. Hovorilo sa o 14 500 obetiach. Magee sa včera obetiam opäť ospravedlnil, pápež tak urobil v decembri minulý rok a správanie írskych kňazov odsúdil ako odporný zločin.

Podľa agentúry Reuters ponúkli doteraz pápežovi rezignáciu ďalší štyria írski biskupi, pápež akceptoval len jednu. Magee je najznámejším biskupom, ktorý odstúpil po škandále so zneužívaním detí.

Hlava írskych katolíkov, kardinál Sean Brady, ktorý v minulosti Mageeho obhajoval, svoju rezignáciu stále neponúkol, hoci bol zapletený do prípadov zneužívania v roku 1975, keď bol ešte kňazom. (mim), SME, 25.3.2010

## Grécko pred bankrotom bude zachraňovať aj grécka pravoslávna cirkev

Zachraňovať Grécko pred bankrotom bude proti svojej vôli aj grécka pravoslávna cirkev. Podľa schváleného úsporného balíčka bude totiž cirkev platiť dane a to vyvolalo hnev vedenia, ktoré sa chce sťažovať na Európskom súde pre ľudské práva. Podľa rozhodnutia politikov musí cirkev začať platiť 20% daň v prípade, že zdedí nehnuteľnosť a z príjmov, ktoré má cirkev z pozemkov, bude musieť platiť taktiež 20%. Doteraz to bolo len 1%. **Rádio ZET, 25.3.2010**

## Cirkev opovrhne svetským právom

Sexuálne zneužívanie detí nie je výlučnou doménou duchovných. Šokujúce je, ako sa k problému roky stavia cirkevná hierarchia.

Biblická fráza Dajte cisárovi, čo je cisárovo a Bohu, čo je božie, sa zvyčajne chápe ako odporúčanie, že ľudia by mali uznávať autoritu štátu vo svetských veciach, ale nemusí to nutne byť to, čo tým mal Ježiš na mysli. Určite to nie je súčasná prax rímskokatolíckej cirkvi, hoci pravidlo v moderných demokraciách je úplne jasné: zákon platí rovnako pre všetkých, dokonca aj pre kňazov.

Uplynulo už vyše dvadsať rokov, odkedy začali v USA, Kanade a Írsku vychádzať najavo dôkazy o rozsiahlom pohlavnom zneužívaní detí rímskokatolíckymi duchovnými - a odhalenia stále pokračujú. Z Írska sa šíri „cunami“ obvinení zo zneužívania detí na katolíckych školách a v sirotincoch do zvyšku Európy a zároveň je čoraz zrejmejší rozsah tutlania. Možno bol dokonca do toho zapletený aj pápež.

Kňazi, ktorí zneužívali a znásilňovali deti, boli jednotlivci a takíto ľudia existujú aj v iných oblastiach života. No rozhodnutie utuľtať ich zločiny bolo ešte väčším zločinom, lebo sa tak rozhodli muži, ktorých hlavnou starosťou bolo chrániť povesť veľkej organizácie, ktorej slúžili, katolíckej cirkvi. Boli schopní konať tak, ako konali, len preto, že skutočne verili a stále veria, že cirkev stojí nad zákonom.

### Inde by to nešlo

Žiadna iná organizácia toto netvrdí. Predstavte si napríklad, čo by sa stalo, keby nejaká iná veľká organizácia bola odhalila, že niektorí jej členovia zneužívajú svoje postavenie a moc na sexuálne vzťahy s deťmi.

Zodpovední by okamžite suspendovali jednotlivcov, proti ktorým boli vznesené obvinenia, aby on alebo ona už nemali kontakt s deťmi, až kým sa vec nevyšetří. Keby boli nejaké aktuálne sexuálne kontakty, ihneď by to oznámili polícii, lebo to je trestný čin. Neoznamiť ho, by bolo zločinom zo strany vedenia a mohli by za to byť potrestaní.

V katolíckej cirkvi však dochádzalo k početnému zneužívaniu detí a zločiny tohto druhu sa dostávali na vedomie nadriadených týchto zne-

užívateľov dost' často už celé desaťročia. Čo s tým urobili?

Umlčali ich. Snažili sa zaprisahať detské obete a ich rodičov, aby mlčali, využívajúc ich lojalitu k cirkvi. Pedofilných kňazov preložili na iné školy alebo inštitúcie, kde mali vo všeobecnosti stále kontakt s deťmi, možno po nejakej povrchovej „terapii“, možno ani to nie. A neohlásili ich na polícii.

Niekoľko najväčších zneužívateľov nakoniec do väzenia šlo, ale to zvyčajne preto, že tie prípady sa vymkli spod kontroly cirkvi. A žiaden biskup, kardinál alebo pápež nikdy nešiel do väzenia za svoju účasť na tomto masovom tutlaní vážnych zločinov.

### Nechápe najmä pápež

To je na škandále skutočne šokujúce: nie zlé skutky niektorých kňazov ani fakt, že cirkev sa viac starala o ochranu páchatel'ov ako o ich obeť, ale ich absolútne opovrhovanie „svetským“ právom, ktoré sa zmocnilo celej katolíckej hierarchie.

Dokonca ani pápež Benedikt XVI. to nechápe: Vlastne to nechápe hlavne on. V roku 2001, keď bol ešte vždy známy ako kardinál Joseph Ratzinger a bol hlavou Kongregácie doktríny viery, poslal list katolíckym biskupom na celom svete, v ktorom ich inštruoval, aby všetky prípady zneužívania hlásili jeho úradu vo Vatikáne kvôli koordinovanému postupu.

Väčšina biskupov to brala tak, že by nemali hlásiť prípady zneužívania na polícii. Vatikánske zdroje teraz tvrdia, že to nie je skutočný význam Ratzingerovho listu, ale to tvrdia teraz, však? Jeho nedávne výroky a dokumenty už ako pápeža nepochybne naznačujú, že stále nechápe, že biskupi a dokonca kardináli musia poslúchať zákony štátu, v ktorom žijú.

Ako hlava štátu je teraz pápež Benedikt XVI. už skutočne nad zákonom, takže sa nemusí obávať, že mu na dvere zaklope polícia. No stále existujú mnohí kňazi, ktorí sa dopustili strašných zločinov, ale cirkev ich ochránila. Existuje tiež dost' biskupov, ktorí by mali stáť pred súdom za krytie týchto hrozných zločinov, ale k tomu nikdy nedôjde. Kňazský golier je v podstate žolík na ochranu pred väzením.

**Gwynne Dyer  
SME, 25.3.2010**

## Andrej Legutký, katolícky farár

Na fare vo Vrbove postavil pre deti a mládež umeleckú lezeckú stenu už druhú. Tú prvú postavil na fare vo Važci, kde pôsobil predtým. Má rád skauting a tak každé leto strávi spolu s deťmi dva týždne na skautských táboroch. Miluje paragliding a tak zavesený na padákových šnúrach trávi každú voľnú chvíľu. Vyštudovaný elektrotechnický inžinier, absolvent teológie, dnes katolícky farár Andrej Legutký z Vrbova: „Tak toto je dvor fary vo Vrbove a podarilo sa mi tu vďaka rôznym grantovým programom, nám pomohli viaceré firmy, postaviť takúto stenu. Je to vlastne z minimom materiálu maximálne využitý priestor na lezenie a rôzne stupne obtiažnosti, že je tu plochá stena, je tu previs, rôzne náročné terény, určite to neviem vyliezť. Najlepší je Samko tuná nás pavúci muž. Pre deti je to výzva, musia mať výzvu, akože musia ísť stále do ťažšieho toho, lebo by ich to prestalo baviť a tak vlastne sú tu robené cesty, ktoré robili mi rôzni priatelia horolezci a každá farba je jedna cesta. Ono to vyzerá taká zmät, ale v podstate sa lezie len po červenej, len po čiernej a oni vedia, aké sú ťažké tie cesty. Nemôžem povedať, že som nemal voľbu, jednoducho ma bavila technika a bavili ma modelárske smery, technické veci a myslím si, že je to vždy taký relax aj doteraz pre mňa, aj všetko si sám snažím opravovať a robiť. Tak som šiel na techniku, lebo to bolo pre mňa naozaj také aj možné aj lákavé. Po skončení vysokej školy som potom to povolanie nejak cítil stále viac a nejak sa nedalo uniknúť. Volal si ma, tak som šiel a som šiel do seminára do druhého ročníka, vždy sa smejem, aby sme nepokazili tých prvákov, tak nás už skúsených inžinierov tak dávali do druhého. Je takým zvykom na dedinách, ale aj v mestách, že snúbenci donesú ako poďakovanie za sobášny obrad zákusky pre kňaza a niekedy pribalia fľašku a ja som, nemám k tomu až taký vzťah, tak som zaviedol takú vec, na ktorú reagovala moja jedna kamarátka, sociologička, že to bude zaujímavé o pár desiatok rokov, lebo ja som presvedčil mladých a tým, že som prišiel ako nový, tak som si to mohol dovoliť, že nosia mi kyslé uhorky. Mám ich veľmi rád. V treťom alebo štvrtom ročníku som dva týždne nemal vybalené krabice, čakali v izbe a som tak rozmýšľal. Ostanem ešte?

Bol to strmý prechod, disciplína, poriadok taký poradový až ten, vtedy sa stáva rozjímanie, omša, modlitby a taký až kláštorň život a tam všetko bolo naopak. Veď na internáte sa dá študovať, okolo jedenástej sa dá začať, až keď tí všetci utíchnu opilci a všeličo iné. Som ako taký nevinný prváčik otvoril kúpeľku, sme mali štyria jednu, takú sociálnu bunku a tam nahá baba sa sprchovala, tak som jej podal ručník s takými očami miništrantika, čo to vidím a som išiel až na letisko sa prebehnúť, aby som to zo seba vybehal. Ona tá sociologička vravela, že zaujímavé to bude po takých 30 rokoch, keď tu niekto príde a sa spýta kňaza, prečo ti nosia kyslé uhorky? Nevie, ale je to taký zvyk proste. Ja som cítil, že tak slobodne to na seba beriem, že tam kedykoľvek môžem odísť, lebo remeslo v rukách som mal v úvodzovkách, nebol problém a ten dar slobody bol a stále je pre mňa veľmi dôležitý. Aj kňaz ráno sa niekedy zobudí, pozrie do plaфона a povie, dnes budem ešte veriaci, lebo sú tvrdé veci, ktoré konfrontujú vnútro človeka. Bola dneska za mnou mamka dieťaťa, ktoré je nevyliciteľne choré zdá sa, maličké a teraz tie zápasy a človek sa môže spýtať, že bože to ako myslíš, prečo sú až také skúšky na ľudí. Aj lietanie na padáku mi otec biskup František dovolil po rozhovore s ním a necítil som i keď to brali troška ako extravaganciu, ale skôr ich trápila bezpečnosť. No vždy sa bojím, to je také, že niekedy príde na kopec a ktosi povie, no chlapi došlo k najhoršiemu, ide sa lietať, lebo zdá sa, že sa nemáme na čo vyhovoriť, že je to dobré a čaká sa na toho prvého, ktorý to odskúša vo vzduchu a dnes je to kľudné, laminárne, ideme. Myslím si, že strach treba mať vždy taký v tom zmysle rešpektu, aj keď lietame často v skupinách a sme partia, je to aj o partii, dobrej partii chlapov, ktorí sa stretne, rovnako neveriacich, ženatých, slobodných, všelijakých. Laná a také veci to sa nemôžu podceňovať, to by som sa bál, ja ich vyradujem. Akože laná, ktoré už sú staršie, posekám na kúsky a potom sa s nimi učíme uzly a tak, lebo tiež to má svoju životnosť, i keď jasné to dve a pol tony vydrží, ale keď sú deti, tie pády sú tam rôzne, človek nikdy nevie. Trvám na modlitby a možno takej radosti z toho, čo robím. Keď sa vytratí radosť, keď si človek

neudržiava vedome túto radosť z toho, že sa teší na aktivity kňaza, tak sa môže obávať toho, že časom tá láska, ktorá sa zmení z priateľstva k nejakej dievčine, prerastie u srdca a jednoducho bude v ťažkej dileme. Je tých kňazov možno viac, ktorí bojujú, zápasia a to už len Pánboh vie, ako obstoja. Človek je veľká hĺbočina záhadám, každý z nás asi ide si tou svojou cestou, nik nevie ako zajtra bude vyzerat’.“

STV 2, 24.3.2010

## Kaplnky pri cestách

Ľudia v Banskej Belej už roky nemôžu chodiť do Kaplnky sv. Jána Nepomuckého. Hoci stojí v centre obce, vchod do nej je nebezpečný, nachádza sa totiž na riadnej na hlavnej ceste.

Redaktorka: „Kaplnku z 18. storočia naposledy opravovali pre viac ako 20 rokmi. Dnes je v havarijnom stave a hrozí že sa zrúti.“

Andrea Gregová, Krajský pamiatkový úrad Banská Štiavnica: „Môže dôjsť pri nejakej nešťastnej udalosti k jej zbornteniu, napríklad kamiónom.“

Redaktorka: „Zlý technický stav kaplnky odhalil ešte v roku 2008 Pamiatkový úrad, keď monitoroval lokality zapísané v zozname Unesco.“

Andrea Gregová, Krajský pamiatkový úrad Banská Štiavnica: „My sme zvolávali ešte vo februári rokovanie ako ďalej. Zúčastnil sa ho len správca farnosti, obec sa tohto rokovania nezúčastnila.“

Starostka: „Z pracovných dôvodov som sa ho nezúčastnila, ale na tom prvom stretnutí sme prisľúbili maximálnu pomoc.“

Redaktorka: „Miestna samospráva vyčlenila obecný pozemok, kam by mohli kaplnku premiestniť. Vlastníkov kaplnky je rímsko-katolícka cirkev. Tá ale momentálne rieši havarijný stav Kostola Panny Márie Škapuliarskej, ktorý využíva na bohoslužby. Cirkev preto pomoc očakáva od štátu.“

Nakoľko je partnerom základnej zmluvy Slovenskej republiky so svätou stolicou, mohlo by to výrazne ovplyvniť opravu tejto pamiatky.“

Redaktorka: „Ak sa teda v najbližšom období s kaplnkou nezačne niečo robiť, jej osud je spečatený.“

Soňa Štubňová  
Markíza, 24.3.2010



## Škandály oberajú cirkev o členov

Finančná pohroma visí nad katolíckou cirkvou v Rakúsku. Prieskum tamojšieho Integal-Institut ukázal, že nad vystúpením z cirkvi uvažuje takmer milión veriacich. Veľkosť sklamaní zo sexuálnych škandálov odráža podľa agentúry APA aj to, že 56 percent opýtaných si nevie ani predstaviť, že by zverilo svoje dieťa do rúk cirkvi.

Ak by svoje odlúčenie od katolíckej cirkvi toľko ľudí v praxi aj uskutočnilo, mohlo by to ohroziť fungovanie celej inštitúcie. Financovanie cirkvi v Rakúsku a Nemecku je závislé od aktívnych, zaregistrovaných veriacich. Títo ľudia platia takzvanú cirkevnú daň. „Tieto straty môžu cirkev finančne paralyzovať, „ vysvetlil portálu Austrian-Times.at Josef Lidicky, pokladník diecézy v Salzburgu. „Každý registrovaný veriaci totiž platí na cirkevných daniach asi 120 eur ročne,“ dodal Lidicky.

Rovnaké problémy má aj katolícka cirkev v Nemecku. Okrem sexuálneho zneužívania vyvolalo vo februári pobúrenie aj rozhodnutie pápeža vziať naspäť do svojich radov Richarda Williamsona, ktorého v minulosti exkomunikovali pre popieranie holokaustu. (pab), PRAVDA, 26.3.2010

## Pápež o zneužívaní vedel a mlčal

Škandál so sexuálnym zneužívaním detí v katolíckej cirkvi už zasiahol priamo pápeža Benedikta XVI. Podľa denníka New York Times o problémoch, ktoré sa vyskytli v USA, vedel.

Prípada sa týka zneužívania asi 200 hluchých chlapcov v období od 50. do 70. rokov minulého storočia v špeciálnej prestížnej škole vo Wisconsin. Vína padla na duchovného Lawrencea Murphyho. Pápež, v tom čase ešte kardinál Josef Ratzinger, sa o tom dozvedel v roku 1996. Kongregáciu pre náuku viery, ktorú vtedy súčasná hlava katolíckej cirkvi viedla, informoval arcibiskup z Milwaukee Rembert Weakland. Ten napokon dosiahol, aby sa s Murphym začal utajený cirkevný proces.

Denník New York Times má k dispozícii dokumenty, podľa ktorých sa obvinený duchovný sťažoval priamo Ratzingerovi. Vraj je chorý a zo svojich skutkov sa už kajal. Nie je jasné, či kardinál nejako odpovedal, ale faktom je, že Murphyho nikdy priamo nepotrešali.

Vedenie Katolíckej cirkvi sa

bráni, že sa o prípade sa dozvedelo neskoro. Murphyho vyšetřovala aj polícia, ale nepadlo žiadne obvinenie. „Cirkevné právo v týchto prípadoch nepredpokladá automatický trest. Otázka, ktorú kongregácia dostala, nemala žiadnu súvislosť s akýmkoľvek civilným alebo trestným postupom proti otcovi Murphymu,“ uviedol hovorca Vatikánu Federico Lombardi.

Prípada spred desaťročí ožil pre žalobu piatich Američanov proti arcidiecéze v Milwaukee. Postihnutí hovoria, že Murphy im prikazoval sťahovať si nohavice a dotýkal sa ich na intímnych miestach.

Sexuálne škandály už cirkev naplno zasahujú niekoľko mesiacov. Ich najnovšou a zároveň zatiaľ najvyššie postavenou obeťou je írsky biskup John Megee, ktorý nevenoval prípadom dostatočnú pozornosť. „Tých, ktorých som sklamal, alebo pre moju nedbanlivosť trpeli, prosím o prepáčenia a odpustenie,“ uviedol poradca viacerých pápežov vo vyhlásení pri odchode z funkcie.

am, ČTK, Reuters  
PRAVDA, 26.3.2010

## Sviečkové výročie

Presne pred 22 rokmi sa odohralo jedno z najodvážnejších vystúpení slovenských ľudí proti totalitnému režimu. Sviečková manifestácia, ktorá sa konala na bratislavskom Hviezdoslavovom námestí. Práve tam teraz stojí Peter Petrus. Dobrý deň Peter, tak si pripomeňme na úvod, čo presne vlastne chceli vtedy ľudia dosiahnuť?

Redaktor: „Najmä mladým ľuďom treba povedať, že v tom období v Československu vtedajšom panoval zločinecký komunistický režim, ktorý okrem iných zvráteností aj prenasledoval ľudí, ktorí prsto mali iba svoju vieru. Boli to Kresťania a tí už z odmietali znášať a preto sa presne na Veľkú piatok, vtedy bola Veľká noc, zhromaždili tu v Bratislave na tomto priestranstve a chceli, aby pokojným spôsobom sa domáhal svojich

náboženských práv. Môžeme si ukázať aj historické zábery. Avšak komunisti brutálnym spôsobom ich rozohnali, nahnali na ne vodné delá, narážali do nich, vtedy autami VB, bol to naozaj neadekvátny, hrubý zákrok, vtedajší v sil policajných, vtedy sa volali hovorím policajná bezpečnosť a mnohí ľudia vtedy hovorili, že to je taký jeden z posledných klincov do rakvy komunistického režimu, že už ľudia mnohí nebudú trpieť viac to čo sa na Slovensku dialo a treba si zapamätať mená tých, ktorí to organizovali. Mikloško, Čarnogurský, iné mená Jukl, Krčméry, Marián Šťastný. Oni boli hlavní organizátori vtedy. Mali odvahu postaviť sa komunistickému režimu.“

Moderátorka: „Aké spomienkové akcie už dnes boli na tomto námestí a aké sa ešte len chystajú?“

Redaktor: „Tam cez plece mi možno vidieť pamätník, pri ktorom boli o 16. hodine predstavitelia KDĽ, čo je logické. Oni si tento sviatok uctievali, a teraz sa už pomaly zhromažďujú ľudia tu na námestí, ktorí by sa okolo 18. mali odobrať do blízkeho Dómu sv. Martina kde bude omša, ktorú bude celebrowať arcibiskup Zvolenský, plus vzácny hosť z Čiech Václav Malý, to bol ďalší odvážny katolícky kňaz, ktorý už počas komunizmu zdvihol svoj hlas a potom sa vrátil sem, tu sa budú ľudia modliť a budú si premietat na týchto priestranstvách filmy z tých čias, kedy hovorím nabrali odvahu a postavili sa zločineckej komunistickej totalite.“

Peter Petrus  
Hana Gallová  
JOJ, 25.3.2010

## Dotácie na deti nebudú rovnaké

Mesto tento rok predalo len 48 metrov štvorcových. Potrebuje peniaze z predaja majetku

Poslanci navrhovali rovnaký príspevok pre deti v cirkevných aj štátnych školách. Rozpočet mesta by to zatiaľilo.

Príspevok mesta na dieťa v súkromnej, obecnej a cirkevnej škole na území Bratislavy nebude rovnaký. Po viac ako hodinovej diskusii mestskí poslanci nedospeli nakoniec k záveru. Neschválili mestom navrhovanú dotáciu a ani neskôr poslancami Občianskeho klubu pozmenenú jednotnú výšku dotácie. Tí chceli, aby mesto na deti v súkromných a cirkevných zariadeniach prispievalo toľko, čo na deti v obecných.

„Bolí by sme prvé mesto, ktoré bude dávať spravodlivo,“ argumentovala za návrh Občianskeho klubu Viera Kyselicová. „Sme za to, aby všetky deti mali také isté podmienky,“ pridal sa spolustraník Valentín Mikuš.

Ján Budaj (DÚ) upozornil, že tento návrh by mohol diskriminovať obecné zariadenia, ktoré nemajú iné formy financovania. „Nepôjde o rovnocennosť.“

Mesto je zo zákona povinné určiť výšku dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia na príslušný kalendárny rok všeobecne záväzným nariadením. Predkladané nariadenie malo platiť od 1. mája, po jeho neschválení má zastupiteľstvo o dotácii opätovne ďalej rokovať.

### Mesto potrebuje predávať

Návrh, ktorý predložil Občiansky klub o jednotnej dotácii, by zatiaľil mestský rozpočet o 1,6 milióna eur. Poslanci sa pýtali, kde chcú peniaze vziať.

Nakoniec klub navrhol, aby prvý námestník primátora Milan Čilek (rovnako Občiansky klub) zapracoval zvýšenie rozpočtu o 1,6 milióna eur do rozpočtu mesta do kapitoly predaj majetku. Práve predaj majetku je v rozpočte mesta kľúčovým.

„Rozpočet je postavený na predaji, počíta sa tu s 50 miliónmi eur a to je na hrane udržateľnosti,“ vraví Čilek, ktorý ako námestník primátora za rozpočet zodpovedá. „Pomaly máme za sebou marec a predali sme len 48 met-

rov štvorcových, v takom finančnom vývoji sme.“

Ak by návrh Občianskeho klubu prešiel, mesto by muselo upravovať rozpočet. Zo 65 prítomných poslancov za tento návrh hlasovalo 25 poslancov, 30 sa zdržalo a 9 bolo za. Pôvodný návrh mesta o výške dotácie, ktorý mal platiť od 1. mája, neprešiel o jeden hlas.

### Majetok je na webe

Mestskí poslanci počítajú v tomto roku s tým, že predajú mestský majetok v hodnote 50 miliónov eur. Zatiaľ sa im však nedarí. Do nedávnej súťaže na pozemky v Petržalke neprišla napríklad ani jedna ponuka. Riaditeľka magistrátu Anna Pavlovičová hovorí, že to môže byť aj zvýšenou cenou o dvesto percent, ktorú zastupiteľstvo schválilo.

V januári zaviazalo zastupiteľstvo mesto, aby na svojej internetovej stránke zverejšovalo zoznam majetku pripraveného na predaj v tomto roku. František Dej (Smer) namietal, že ho nenašiel. „Ja som ho našiel, no je v záujme mesta, aby bol viditeľnejší,“ reagoval Pavol Minárik. „Investori sa môžu pripraviť.“

**Lucia Tkáčiková**  
SME, 26.3.2010

## Pápež odmietol potrestať pedofila

Benedikt XVI. v 90. rokoch ešte ako kardinál nezačal disciplinárne kroky proti americkému reverendovi, ktorý zneužíval deti.

V škandáloch zneužívania detí v Katolíckej cirkvi sa prvýkrát priamo spomína aj súčasný pápež Benedikt XVI.

Nové obvinenia priniesol včera americký denník New York Times. Úrad, ktorý zastával ešte ako kardinál Ratzinger v roku 1996, podľa denníka vedel o prípade amerického kňaza Lawrencea Murphyho. Ten v rokoch 1950 až 1975 zneužil asi dvesto hluchých detí na špeciálnej škole, kde pôsobil. Ratzingerov úrad - Kongregácia pre náuku viery však neodporúčal, aby reverenda potrestali a prípadne ho zbavili kňazstva.

Vatikán sa bráni, že nekonal, keďže Murphy už zomieral a išlo o dávne obvinenia, ktoré polícia neriešila. Správy o tomto prípade označil za pokus očierniť pápeža za každú cenu.

Vatikánsky prokurátor tvrdí, že cirkevné súdy riešili iba 20 percent z troch tisíc kňazov, ktorí mali zneužívať deti.

**SME, 26.3.2010**

## Na Slovensku narastá počet siekt a iných moderných náboženských hnutí

Na Slovensku narastá počet siekt a iných moderných náboženských hnutí. V Prešove sa stretlo viac ako päťdesiat odborníkov zo Slovenska, Česka a Poľska, aby poukázali na ich nebezpečenstvo.

Redaktorka: „Sekty sú najviac rozšírené vo väčších mestách, kde majú ich členovia čo najväčšiu anonymitu. Na Slovensku je ich asi dvadsať, najviac v Bratislave, Košiciach a v Prešove. Nie všetky však znamenajú riziko.“

Dušan Lužný, sociológ, Masarykova univerzita v Plzni: „Dochádza k prílišnému zovšeobecneniu, akonáhle sa objaví nejaká netradičná skupina, tak je vždy v konflikte s okolím.“

Redaktorka: „Sekty môžu byť nebezpečné, dokonca spôsobujú závislosť. Členov prestáva zaujímať

vonkajší svet, strácajú vlastnú identitu a častokrát sa vzdávajú aj majetku v prospech spoločnosti. Ich životy riadi jedna autorita.“

Marek Rembierz, sociológ, Univerzita v Katowiciach, Poľsko: „Ten, ktorý všetko vie a všetkých riadi.“

Kamil Kardis, sociológ, Grécko-katolícka teologická fakulta: „Útočí na jeho psychiku, tu používame pojem ako brainwashing alebo vymývanie mozgu.“

Obyvateľ Prešova: „Sekty alebo kulty, ktoré zasahujú do zdravia človeka, do psychiky a tak, tak to by malo byť zakázané.“

Redaktorka: „Sekty sú lákavé najmä pre mladých ľudí. Približne polovica vstupuje do siekt vo veku 18 až 25 rokov.“

**Daniela Jureková**  
STV 1, 25.3.2010